

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Zyra e Kryeministrit -Ured Premijera -Office of the Prime Minister
Agjencia e Statistikave të Kosovës - Agencija za Statistike Kosova - Kosovo Agency of Statistics

Seria 5: Statistikat Sociale

Anketa e Fuqisë Punëtore TM1 2016

Parathënie

Qëllimi i Anketës së Fuqisë Punëtore (AFP) në Kosovë është të ofrojë të dhëna statistikore mbi indikatorët statistikorë të tregut të punës dhe të mundësojë krahasimin e tyre me vitet paraprake. Anketa e Fuqisë Punëtore përfshin 600 Qarqe Regjistruese (QR) në tërë territorin e Kosovës.

Raporti mbi AFP-në, në tremujorin e parë të vitit 2016 përmban të dhëna mbi punësimin dhe papunësinë sipas moshës, gjinisë, gjendjen e punësimit, aktiviteteve ekonomike, profesioneve dhe fushave të tjera të tregut të punës.

Në tremujorin e parë të 2016, shkalla e punësimit është 25.5 %, shkalla e papunësisë është 27.7 % ndërsa shkalla e joaktivitetit është 64.8%.

Të dhënat e AFP-së tregojnë që përqindja e personave të punësuar me orar të pjesshëm për tremujorin e parë të këtij viti është 5.3%. Vetëpunësimi (si përqindje e të punësuarve) për këtë tremujor është 20.0%. Përqindja e të punësuarve në punë të paqëndrueshme (personat, që janë të vetëpunësuar dhe nuk kanë punonjës dhe ata që punojnë pa pagesë në një biznes familjar) ishte 21.4%. Tregtia, prodhimi, arsimiti dhe ndërtimtaria vazhdojnë të punësojnë pothuaj gjysmën e personave të punësuar.

Sa i përket pjesëmarrjes në fuqinë punëtore që është 35.2% në këtë periudhë, numri i femrave që i përket fuqisë punëtore ishte 17.4% ndërsa meshkuj ishte 52.8%.

Shkalla e papunësisë tek të rinjtë është 53.8%, derisa përqindja e personave të dekurajuar ishte 11.9%.

Papunësia afatgjate e të rinjëve (15-19), që kanë qenë të papunë për më shumë se 12 muaj për këtë tremujor është 39.3%.

Përqindja e të rinjve që nuk janë të punësuar, as në shkollim, as në trajnim – NEET (të intervistuarit e moshës 15-24 vjeç), është 31.6%.

Me këtë rast, ASK-ja falënderon pjesëmarrësit dhe akterët e tjerë, e posaçërisht stafin e vetë në realizimin e AFP-së 2016. Është hera e parë që ASK-ja publikon të dhëna tremujore, prandaj nga shfrytëzuesit të konsiderohen si preliminare. Njëkohësisht, i bën me dije të gjithë përdoruesit e statistikave zyrtare se ASK-ja, brenda mundësive buxhetore, në vazhdimësi po bën përpjekje për ngritjen e kapaciteteve për të publikuar statistika të qëndrueshme dhe sa më cilësore.

Në bazë të Ligjit të Statistikave Zyrtare Nr.04/L-034, Agjencia e Statistikave të Kosovës është përgjegjëse për prodhimin e statistikave zyrtare në Republikën e Kosovës, prandaj, gjatë shfrytëzimit të këtyre të dhënave, duhet të citohet burimi.

Komentet, vërejtjet, sugjerimet dhe propozimet tuaja lidhur me këtë publikim janë të mirëseardhura dhe ato të dërgohen në adresën elektronike: social@rks-gov.net

Publikimin e përgatitën:

Bashkim Bellaqa	-	Drejtor i Departamentit të Statistikave Sociale
Bujar Hajrizi	-	Shef i Sektorit
Bedrije Demaj	-	Zyrtare e lartë
Besarta Thaçi	-	Zyrtare

Nëntor, 2016

Kryeshefi Ekzekutiv i ASK-së
Isa Krasniqi

Hyrje

Agjencia e Statistikave të Kosovës (ASK), ka filluar realizimin e Anketës së Fuqisë Punëtore (AFP) në vitin 2001, duke vazhduar si anketë vjetore deri në vitin 2009. Për shkak të përgatitjes së regjistrimit të popullsisë, Anketa e Fuqisë Punëtore (AFP) nuk u realizua në vitin 2010 dhe 2011.

Nga viti 2012 Anketa e Fuqisë Punëtore (AFP) zhvillohet sipas metodologjisë së Eurostatit si anketë e vazhdueshme (52 javë kalendarike - javë referuese), si dhe:

- Pyetësi i përmirësuar (duke vazhduar me respektimin e udhëzuesve të Eurostat-it)
- Korniza e re e mostrës (bazuar në Regjistrimin e Popullsisë, Ekonomive Familjare dhe banesave të vitit 2011 në Kosovë)
- Nën-mostra longitudinale, ku çdo ekonomi familjare e përzgjedhur intervistohet katër herë (një herë në tre muaj, ku hera e parë në ekonominë familjare të përzgjedhur është Anketim dhe tri intervistat tjera si Ri anketime ku përcillen ndryshimet eventuale të Indikatorëve, ne ate ekonomi familjare te përzgjedhur prej tremujorit ne tremujorin tjetër)
- Intervistimi i ekonomive familjare është realizuar me anë të laptopit, përkatësisht përmes metodës CAPI – Intervista Personale me Asistencë Kompjuterike, e cila mundëson gjenerimin e të dhënave më shpejt se sa përmes metodës PAPI, përkatësisht metodës së intervistimit tradicional të mbledhjes së të dhënave me letër dhe laps, të cilat futen më pas në kompjuter.

Objektivat kryesore të AFP-së janë grumbullimi i informatave kryesisht për anën e ofertës së tregut të punës, d.m.th. informatave mbi ata që punojnë apo që janë aktive në kërkim të një pune.

Falenderim

Nga viti 2014, AFP-ja realizohet me buxhetin e ASK-së. Shprehim mirënjohjen tonë ndaj punës së madhe të shefave të zyrave rajonale të ASK-së, të cilët kanë mbikëqyrur punën në terren, dhe ndaj familjeve, që kanë ndarë kohën e tyre dhe kanë ofruar të dhëna duke ndihmuar në këtë mënyrë mbledhjen e këtyre informacioneve të detajuara.

.

Shkurtesat

- AFP** - Anketa e Fuqisë Punëtore
- ONP** - Organizata Ndërkombëtare e Punës
- ASK** - Agjencia e Statistikave të Kosovës
- BE** - Bashkimi Evropian
- NACE** - Klasifikimi Statistikor i Aktiviteteve Ekonomike
- ISCO** - Klasifikimi Standard Ndërkombëtar i Profesioneve
- QR** - Qark Regjistruar
- NEET** - Të rinj që nuk janë të punësuar, nuk ndjekin shkollën apo trajnim

Përmbajtja

	Faqe
Parathënie	1
Hyrje	2
Falenderim.....	3
Shkurtesat	4
Definicione	7
Treguesit kryesorë	10
Tab. 1: Indikatorët kryesorë të tregut të punës	12
1. Punësimi.....	13
1.1: Punësimi sipas gjinisë.....	13
1.2: Punësimi sipas grupmoshës dhe nivelit arsimor.....	13
Tab.1.1: Numri i të punësuarve dhe shkalla e punësimit sipas gjinisë dhe grupmoshës.....	14
Tab. 1.2: Punësimi sipas nivelit arsimor	14
Tab. 1.3: Niveli më i lartë arsimor sipas llojit të punëdhënësit (15-64).....	15
1.3: Statusi i punësimit.....	15
Tab. 1.4: Statusi i punësimit sipas gjinisë (%).....	15
1.4: Punësimi i paqëndrueshëm.....	15
Tab. 1.5: Punësimi i paqëndrueshëm sipas gjinisë	16
Tab. 1.6: Punësimi i paqëndrueshëm sipas profesionit dhe gjinisë	16
Tab. 1.7: Punësimi i paqëndrueshëm sipas nivelit arsimor dhe gjinisë.....	17
1.5: Llojet e kontratave.....	17
1.6: Punësimi sipas aktiviteteve	17
Tab. 1.8: Punësimi sipas aktiviteteve dhe gjinisë (në mijëra)	18
Tab. 1.9: Punësimi sipas aktiviteteve dhe gjinisë (në %).....	18
1.7: Punësimi sipas profesioneve.....	19
Tab. 1.10: Punësimi sipas profesioneve dhe gjinisë (në %)	19
1.8: Modelet e punës	20
Tab. 1.11: Arsyet e të punuarit me orar të pjesshëm sipas gjinisë (%)	20
Tab. 1.12: Punësimi sipas orëve të punës në javë dhe sipas gjinisë	20
Tab. 1.13: Numri mesatar i orëve të punuara në javë sipas llojit të punëdhënësit dhe gjinisë	21
Tab. 1.14: Modelet e punësimit sipas gjinisë.....	21
1.9: Paga mujore neto.....	22
2. Papunësia.....	23
2.1: Papunësia sipas gjinisë.....	23
Tab. 2.1: Numri i të papunëve dhe shkalla e papunësisë sipas gjinisë.....	23
2.2: Papunësia sipas grup moshës dhe nivelit arsimor.....	24
Tab. 2.2. Numri i të papunëve dhe shkalla e papunësisë sipas gjinisë dhe grup moshës.....	24
Tabela 2.3. Numri i të papunëve dhe shkalla e papunësisë sipas nivelit arsimor dhe gjinisë	24
2.3: Papunësia tek të rinjtë.....	25

Tab. 2.4: Përqindja e të rinjve të papunë në papunësinë e përgjithshme dhe shkalla e papunësisë tek të rinjtë sipas gjinisë.....	25
Tab. 2.5: Shkalla e papunësisë së të rinjve ndaj të rriturve, sipas gjinisë	25
2.4: Kohëzgjatja e papunësisë	25
Tabela 2.6: Kohëzgjatja e papunësisë për më shumë se një vit sipas grup moshës dhe gjinisë (%).....	25
Graf. 2.2: Kohëzgjatja e papunësisë për më shumë se një vit sipas grup moshës dhe gjinisë (%).....	26
3. Pjesëmarrja në fuqinë punëtore	27
Graf. 3.1: Shkalla e pjesëmarrjes në fuqinë punëtore sipas gjinisë	27
Tab. 3.1: Fuqia punëtore dhe shkalla e pjesëmarrjes në fuqinë punëtore sipas gjinisë dhe grupmoshës	28
4. Personat joaktivë	29
Graf 4.1: Shkalla e pjesëmarrjes jo aktive sipas gjinisë	29
Tab 4.1: Personat joaktiv sipas arsyes dhe gjinisë	30
4.1: Punëkërkuesit e dekurajuar.....	30
4.2: Të rinjët joaktivë që nuk janë të punësuar, nuk ndjekin shkollimin ose trajnim (NEET)..	30
Tab 4.2: Të rinj që nuk janë të punësuar, nuk ndjekin shkollë ose trajnim (NEET) sipas gjinisë	31
5. Shkallët e varësisë demografike dhe ekonomike	32
Tab 5.1: Shkallët e varësisë demografike	32
Tab 5.2: Shkallët e varësisë ekonomike.....	32

Definicione

Popullsia në moshë pune përfshin personat e moshës 15 deri 64 vjeçare. Kjo masë përdoret për të dhënë një vlerësim të numrit të përgjithshëm të punonjësve potencialë brenda një ekonomie.

Fuqia punëtore përbëhet nga personat e punësuar dhe personat e papunë, sipas përkufizimeve të sakta, të paraqitura mëposhtë. Personat joaktivë nuk konsiderohen pjesë e fuqisë punëtore.

1. Të punësuar: personat, të cilët gjatë javës referente kanë bërë ndonjë punë për pagesë, fitim ose përfitim familjar, në të holla ose në natyrë, ose ata që mungonin përkohësisht në punën e tyre.

2. Të papunë: personat, të cilët gjatë javës referente:

- Ishin pa punë, d.m.th. nuk ishin të punësuar me pagesë ose të vetëpunësuar;
- Aktualisht ishin të gatshëm për punë, d.m.th. ishin të gatshëm të fillojnë punë me pagesë ose vetëpunësim brenda dy javësh; dhe
- Kërkonin punë, d.m.th. kishin ndërmarrë hapa specifikë gjatë katër javëve të fundit në kërkim të punësimit me pagesë ose vetëpunësimit.

3. Persona joaktivë: personat, të cilët gjatë periudhës referente nuk ishin as të punësuar as të papunë.

Klasifikimi i popullsisë në këto tri kategori të lartpërmendura varet nga aplikimi i parimit të aktivitetit – çfarë ka bërë personi në të vërtetë gjatë javës referuese - dhe një grup rregullash prioritare mbi aktivitetin, që i japin përparësi punësimit mbi papunësinë dhe papunësisë mbi joaktivitetin ekonomik. Klasifikimi gjithashtu varet nga të kuptuarit e qartë se cilat aktivitete konsiderohen si “punësim”.

Shkalla e pjesëmarrjes në fuqinë punëtore është përqindja e popullsisë në moshë pune e një vendi, që angazhohet në mënyrë aktive në tregun e punës (të punësuar apo të papunësuar). Raporti i fuqisë punëtore (të punësuarit dhe të papunët) ndaj popullsisë në moshë pune, i shprehur si përqindje është:

$$\text{Shkalla e pjesëmarrjes në fuqinë punëtore} = \frac{\text{Të punësuar} + \text{Të papunë}}{\text{Popullsia në moshë pune}} \times 100$$

Shkalla e jo-aktivitetit është përqindja e popullsisë në moshë pune e një vendi, që nuk është as e punësuar as e papunë. Kur mbledhen së bashku, shkalla e jo-aktivitetit dhe ajo e pjesëmarrjes në fuqinë punëtore japin rezultatin 100 përqind.

Raporti i punësimit ndaj popullsisë, i njohur edhe si shkalla e punësimit, është përqindja e popullsisë në moshë pune e një vendi, që është e punësuar.

$$\text{Raporti i punësimit ndaj popullsisë} = \frac{\text{Popullsia e punësuar}}{\text{Popullsia në moshë pune}} \times 100$$

Shkalla e papunësisë është përqindja e fuqisë punëtore, që nuk është e punësuar. Fuqia punëtore përcaktohet si bazë për këtë indikator dhe jo popullsia në moshë pune.

$$\text{Shkalla e papunësisë} = \frac{\text{Popullsia e punësuar}}{\text{Popullsia në moshë pune}} \times 100$$

Punonjës të dekurajuar janë personat që nuk kanë punë, të cilët aktualisht janë të gatshëm për punë, por që kanë hequr dorë së kërkuari punë sepse besojnë se nuk mund të gjejnë punë. Kjo kategori e personave të dekurajuar përfshihen në kategorinë e popullsisë joaktive.

Papunësia e të rinjve i referohet papunësisë së personave të moshës 15-24 vjeç.

NEET përbëjnë pjesën e të rinjve (15-24 vjeç), që nuk janë as të punësuar, nuk ndjekin as shkollim dhe as trajnim.

Punësimi i paqëndrueshëm i referohet personave të vetëpunësuar, që nuk kanë të punësuar ose punëtorëve të papaguar familjarë. Këta lloj të punësuarish kanë më pak gjasa të kenë marrëveshje formale pune dhe ka më shumë gjasa që këtyre t'u mungojnë kushtet e përshtatshme për punë.

Diagrami mëposhtë ilustron kriteret, që përdoren për klasifikimin e popullsisë në moshe pune si të punësuar, të papunë, apo joaktive.

Grafiku 1: Klasifikimi i fuqisë punëtore në Anketën e Fuqisë Punëtore të Bashkimit Evropian

Person i moshës 15 vjeç e më shumë që jeton në një ekonomi familjare private

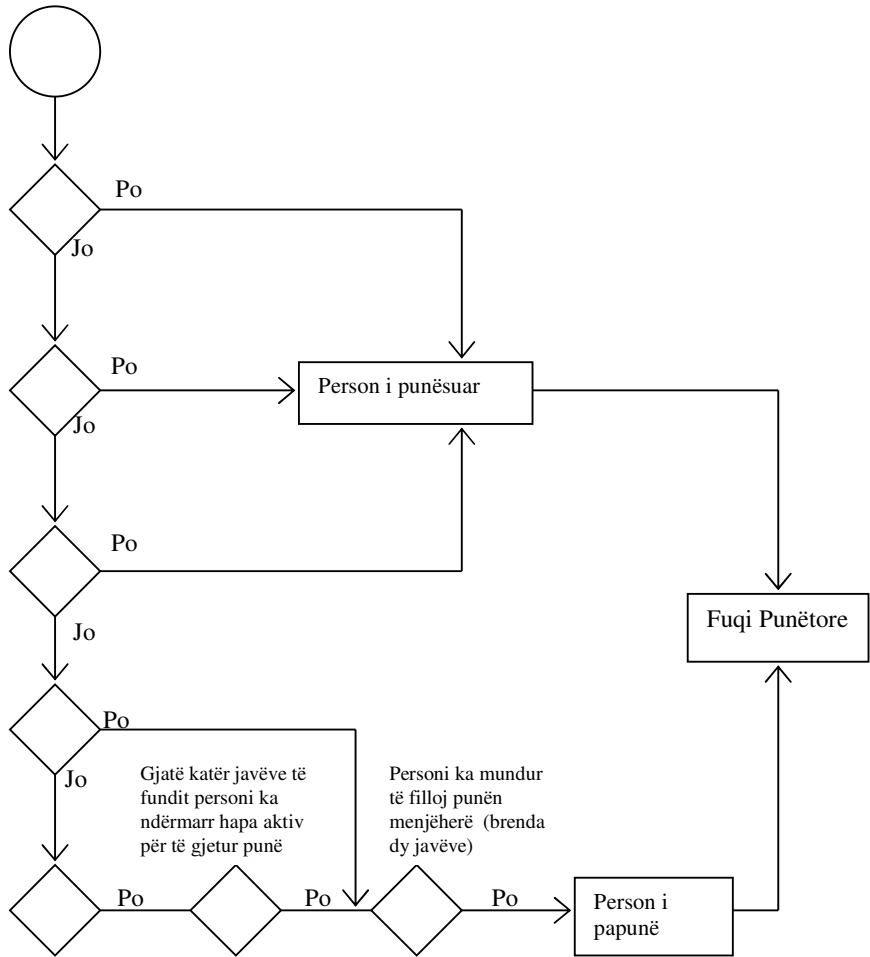
Personi ka bërë ndonjë punë për pagesë ose fitim gjatë javës referente

Personi nuk ka punuar por ka pasur një punë ose biznes prej të cilit ka munguar në javën referente

Punëtor familjar i papaguar

Person i moshës 15-74 vjeç, i cili nuk ka kërkuar punësim sepse puna e cila do të fillojë brenda 3 muajve tanimë ishte gjetur

Person i moshës 15-74 vjeç, që kërkonte punësim

Treguesit kryesorë

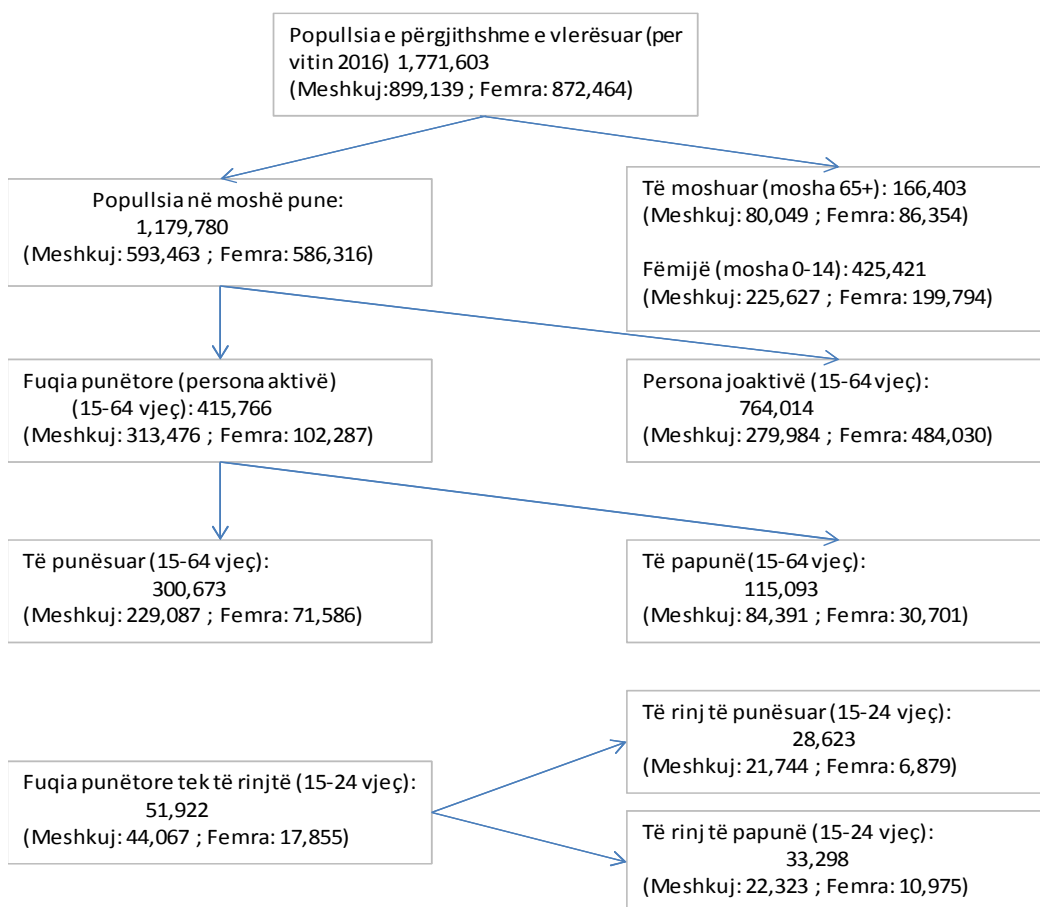
Grafikoni 1 paraqet një përmbledhje të gjendjes së tregut të punës të popullsisë së Kosovës duke u bazuar në Anketën e Fuqisë Punëtore të vitit 2016. Ndër rezultatet kryesore të AFP-së për tremujorin e parë të vitit 2016, siç paraqitet në grafikonin 1 dhe elaborohet më tej në këtë raport, janë:

- Pothuajse dy të tretat e popullsisë së Kosovës është në moshë pune (15-64 vjeç). Pritet që popullsia në moshë pune të rritet shpejt gjatë dekadës së ardhshme pasi Kosova është ndër vendet me popullsinë më të re në Evropë.
- Nga popullsia në moshë pune, 64.8 % nuk janë ekonomikisht aktivë, që do të thotë se ata nuk janë të punësuar dhe nuk kanë qenë aktivë në kërkim të punësimit gjatë katër javëve të kaluara dhe/ose nuk janë të gatshëm të fillojnë punë brenda dy javësh.
- Nga 35.2% e popullsisë, që është ekonomikisht aktive, 27.7% (115,093 persona) janë të papunë. Kjo do të thotë se 72.3% (300,673) e personave ekonomikisht aktivë janë të punësuar, duke krijuar një raport punësimi ndaj popullsisë (shkalla e punësimit) prej 25.5%.
- Nga 64.8% e popullsisë në moshë pune, që është joaktive. Prej tyre 140,678 persona nuk kërkonin punë sepse besonin se nuk ka punë, e të cilët ndryshe klasifikohen si persona të dekurajuar që përbëjnë 11.9 % të popullsisë në moshë pune, me nivele pak me larta për femrat se sa meshkujt.
- Ekzistojnë dallime të mëdha gjinore në tërë tregun e punës.
 - Pothuaj një në pesë (17.4%) femra në moshë pune janë aktive në tregun e punës, krahasuar me rreth tri të pestat (52.8%) e meshkujve në moshë pune.
 - Në mesin e personave në fuqinë punëtore, papunësia është më e lartë për femrat se sa për meshkujt (30.0% krahasuar me 26.9 %).
 - Shkalla e punësimit në mesin e femrave në moshë pune është vetëm 12.2 %, krahasuar me 38.6% për meshkujt.
 - Kjo shkallë shumë e ulët e papunësisë të femrat rrjedh nga kombinimi i pjesëmarrjes shumë të ulët në fuqinë punëtore dhe papunësisë së lartë.
 - Përgjegjësitë familjare ishin arsyeja kryesore për mos-aktivitetin e femrave në tregun e punës, 42.2% e femrave të intervistuar kanë dhënë këtë arsye.
 - Femrat ishin të punësuar kryesisht në sektorët e arsimit, tregtisë dhe të Shëndetësisë (rreth 51% e femrave të punësuar). Meshkujt ishin kryesisht të punësuar në sektorët e prodhimit, tregtisë dhe ndërtimitarisë (duke punësuar pothuajse 44% të meshkujve të punësuar).

- Papunësia tek të rinjtë është shumë e lartë në Kosovë
- Në tremujorin e parë të vitit 2016, të rinjtë në Kosovë kishin gjasa dy herë më shumë të jenë të papunë krahasuar me të rriturit. Në mesin e personave të moshës 15-24 vjeçare dhe në fuqinë punëtore, 53.8 % ishin të papunë.

Papunësia është më e lartë te femrat e reja (61.5 %) se te të rinjtë meshkuj (50.7%).

- Pothuaj një e treta (31.6 %) e personave të moshës 15 deri 24 vjeçare në Kosovë nuk ishin në shkollim, punësim apo trajnim (NEET). Kjo shifër është 34.6 % për femrat e reja krahasuar me 28.9% për të rinjtë meshkuj.
- Pjesa më e madhe e atyre që janë të punësuar raportojnë të punojnë me orar të plotë.
- 94.7% e të intervistuarve raportuan se punojnë me orar të plotë në punën e tyre kryesore.
- Arsyet e të punuarit me orar të pjesshëm dallojnë midis dy gjinive, pasi gratë, duke marrë përsipër më shumë rolin e kujdesit brenda familjes, reduktojnë orët në dispozicion për punësim.
- Arsyeja numër një për meshkujt pse nuk punojnë me orar të plotë, ishte mungesa e një pune me orar të plotë.
- 21.4% e personave të punësuar i përkiste kategorisë së punësimit të paqëndrueshëm. Kjo do të thotë se ata ose janë të punësuar në biznesin e tyre (punëtorë për llogari vetanake), ose kontribuojnë në një biznes familjar (të paguar ose të papaguar).
- Vetëm 29.2 % e personave të punësuar kishin kontratë të përhershme në punën e tyre kryesore, ndërkohë që 70.8 % kishin kontratë të përkohshme, pa dallime sinjifikante midis meshkujve dhe femrave. Personat, që kishin kontrata të përkohshme, u pyetën se pse kishin këtë lloj kontrate dhe 97.9% e të intervistuarve raportuan se nuk kishte kontratë tjetër në dispozicion.
- Pagat neto të shumicës së punonjësve ishin midis 300 € deri 400 € në muaj. Janë vërejtur dallime shumë të vogla gjinore.

Graf. 2: Klasifikimi i tregut të punës për popullsinë e Kosovës, TM1 2016**Tab. 1: Indikatorët kryesorë të tregut të punës**

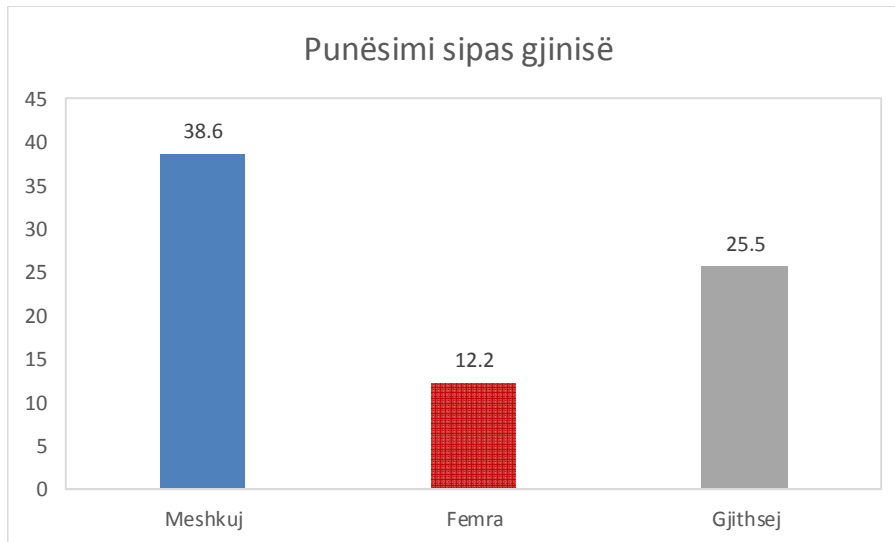
Indikatorët kryesorë të tregut të punës (%)	Meshkuj	Femra	Gjithsej
Shkalla e pjesëmarrjes në fuqinë punëtore	52.8	17.4	35.2
Shkalla e joaktivitetit	47.2	82.6	64.8
Raporti punësim ndaj popullsisë (shkalla e punësimit)	38.6	12.2	25.5
Shkalla e papunësisë	26.9	30.0	27.7
Shkalla e papunësisë tek të rinjtë (15-24 vjeç)	50.7	61.5	53.8
Përqindja e të rinjëve NEET në popullsinë e të rinjve (15-24 vjeç)	28.9	34.6	31.6
Përqindja e punësimit të paqëndrueshëm ndaj punësimit të përgjithshëm	22.5	18.0	21.4

1. Punësimi

1.1: Punësimi sipas gjinisë

Nga e gjithë popullsia në moshë pune, 25.5% ishin të punësuar. Shkalla e punësimit ishte më e lartë për meshkuj se sa për femra: 38.6% të meshkujve në moshë pune ishin të punësuar krahasuar me 12.2% të femrave poashtu në moshë pune.

Graf. 1.1: Shkalla e punësimit sipas gjinës

1.2: Punësimi sipas grupmoshës dhe nivelit arsimor

Shkalla e punësimit nëpër grupmosha ishte më e larta në mesin e personave të moshës mes 45-54 vjeç (36.0 %) dhe më e ulta në mesin e të rinjve (15-24 vjeç) (8.4 %).

Shkalla e punësimit të femrat për grup moshat 25-44 vjeç sillet nga 16.8% në grup moshën 25 - 34 vjeç ku ka rënie 1.8% në grup moshën 35-44 vjeç (15.0%). Ndërsa femra të punësuar në grup moshën e re (15-24 vjeç), ishin vetëm 4.1% derisa në grup moshën e vjetër (55-64 vjeç) ishin 10.6%.

Tek meshkujt (Tabela 1.1), shkalla e punësimit ishte më e larta për grup moshën 35 deri 54 vjeç (rreth 58%), dhe më e ulta për të rinjtë (12.0%).

Tab.1.1: Numri i të punësuarve dhe shkalla e punësimit sipas gjinisë dhe grupmoshës

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
PUNËSIMI (NË MIJËRA)			
15-24	21.7	6.9	28.6
25-34	55.8	20.4	76.2
35-44	64.0	18.0	82.0
45-54	54.5	18.2	72.7
55-64	33.0	8.1	41.1
15-64	229.1	71.6	300.7
Raporti punësim ndaj popullsisë (%)			
15-24	12.0	4.3	8.4
25-34	42.1	16.8	30.0
35-44	57.9	15.0	35.5
45-54	56.8	17.1	36.0
55-64	44.9	10.6	27.4
15-64	38.6	12.2	25.5

Tabela 1.2 tregon që sa më i lartë të jetë shkollimi aq më e lartë do të jetë mundësia për të u punësuar (53.2%).

Tab. 1.2: Punësimi sipas nivelit arsimor

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
PUNËSIMI (NË MIJËRA)			
Pa shkollë	0.2	0.4	0.6
Fillor	36.5	12.4	48.9
Arsim i mesëm profesional	80.9	19.5	100.4
Shkollë e mesme gjimnazi	59.1	10.4	69.6
Terciar	52.3	28.9	81.2
Gjithsej	229.1	71.6	300.7
SHKALLA E PUNËSIMIT (%)			
Pa shkollë	2.4	2.1	2.2
Fillor	23.4	4.5	11.3
Arsim i mesëm profesional	41.9	17.7	33.1
Shkollë e mesme gjimnazi	40.0	9.5	27.0
Terciar	60.8	43.3	53.2
Gjithsej	38.6	12.2	25.5

Tab. 1.3: Niveli më i lartë arsimor sipas llojit të punëdhënësit (15-64)

Kosovë	Sektori publik, qeveria	Ndërmarrje në pronësi	Kompani private	Individuale private
NIVELI MË I LARTË ARSIMOR (%)				
Pa shkollë	0.1	0.0	0.0	0.0
Fillor	5.2	6.7	15.1	37.6
Arsim i mesëm profesional	26.0	22.3	39.4	37.4
Shkollë e mesme gjimnazi	12.0	28.6	25.8	20.6
Terciar	56.6	42.4	19.6	4.5
Gjithsej	100.0	100.0	100.0	100.0

Tabela 1.3 tregon që kërkesat për vende pune janë më të larta për pozita qeveritare, ku mbi gjysma e të gjithë të punësuarve (56.6%) e kanë të përfunduar arsimin e lartë.

1.3: Statusi i punësimit

Në tremujorin e parë të vitit 2016, 72.4% e personave të punësuar ishin punonjës, 6.2% ishin të vetë-punësuar dhe kishin punonjës të tjerë, 13.8% ishin të vetë-punësuar pa punonjës të tjerë dhe 7.6% ishin punëtorë familjarë (Tabela 1.4). Shumica e femrave të punësuar kishin statusin e punonjës (78.8% krahasuar me 70.4% për meshkujt).

Tab. 1.4: Statusi i punësimit sipas gjinisë (%)

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
Statusi i Punësimit (%)			
Punonjës	70.4	78.8	72.4
I vetë-punësuar me punonjës	7.1	3.2	6.2
I vetë-punësuar pa punonjës	14.6	11.4	13.8
Punëtor familjar i papaguar	7.9	6.5	7.6
Gjithsej	100.0	100.0	100.0

1.4: Punësimi i paqëndrueshëm

Përveç shkallës së ulët të punësimit në Kosovë, 21.4% e personave të punësuar punonin në vende pune të paqëndrueshme. Punëtorët në punë të paqëndrueshme janë ose persona të vetëpunësuar pa punonjës, ose ata që punojnë pa pagesë në një biznes familjar. Këto dy grupe punëtorësh kanë gjasat më të ulta të kenë një marrëveshje formale pune në krahasim me punëtorët me pagesë dhe rrogë.

Meshkujt kanë më shumë gjasa të mbajnë punë të tilla të paqëndrueshme (22.5% e meshkujve të punësuar krahasuar me 18.0% të femrave të punësuar). Shprehur në numra

absolutë, 64,448 nga 300,673 të punësuar i përkasin kategorisë së punësimit të paqëndrueshëm (Tabela 1.5). Të punësuarit në fusha profesionale kanë më pak gjasa të jenë të punësuar në punë të paqëndrueshme (Tabela 1.6), si dhe personat me nivel të lartë arsimimi (Tabela 1.7).

Tab. 1.5: Punësimi i paqëndrueshëm sipas gjinisë

Kosovë	
PUNËSIM I PAQËNDRUESHËM (NË MIJËRA)	
Meshkuj	51.5
Femra	12.9
Të gjithë	64.4
PËRQINDJA E PUNËSIMIT TË PAQËNDRUESHËM NË PUNËSIMIN E PËRGJITHSHËM (%)	
Meshkuj	22.5
Femra	18.0
Të gjithë	21.4

Tab. 1.6: Punësimi i paqëndrueshëm sipas profesionit dhe gjinisë

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
TË VETËPUNËSUAR PA PUNONJËS TË TJERË (%)			
Ligjvënës, zyrtarë dhe menaxherë të lartë	3.3	0.0	2.7
Profesionistë	1.5	0.8	1.4
Teknikë dhe profesione të lidhura me ta	3.8	0.8	3.2
Nëpunës	0.2	1.8	0.5
Punëtorë shërbyes dhe punëtorë shitës në dyqane dhe tregje	21.2	15.9	20.2
Punëtorë të kualifikuar në bujqësi dhe peshkatari	6.0	0.0	4.8
Punëtorë zejtarie dhe të ngjajshëm me ta	25.4	76.5	35.3
Operatorë fabrikash dhe makinerish dhe montues	12.0	0.0	9.6
Profesione elementare	26.6	4.2	22.2
Gjithsej	100.0	100.0	100.0
PUNËTORË FAMILJARË TË PAPAGUAR (%)			
Ligjvënës, zyrtarë dhe menaxherë të lartë	5.3	3.3	4.8
Profesionistë	1.5	15.5	4.5
Teknikë dhe profesione të lidhura me ta	0.9	2.6	1.3
Nëpunës	0.4	0.0	0.3
Punëtorë shërbyes dhe punëtorë shitës në dyqane dhe tregje	21.5	47.0	26.9
Punëtorë të kualifikuar në bujqësi dhe peshkatari	5.2	0.0	4.1
Punëtorë zejtarie dhe të ngjajshëm me ta	22.5	2.6	18.3
Operatorë fabrikash dhe makinerish dhe montues	6.2	0.0	4.9
Profesione elementare	36.5	29.2	34.9
Gjithsej	100.0	100.0	100.0

Tab. 1.7: Punësimi i paqëndrueshëm sipas nivelit arsimor dhe gjinisë

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
TË VETËPUNËSUAR PA PUNONJËS TË TJERË (%)			
Pa shkollë	0.4	4.9	1.2
Fillor	26.3	68.7	34.5
Arsim i mesëm profesional	37.7	8.5	32.1
Shkollë e mesme gjimnazi	30.7	14.8	27.6
Terciar	4.9	3.1	4.6
Gjithsej	100.0	100.0	100
PUNËTORË FAMILJARË TË PAPAGUAR (%)			
Pa shkollë	0.0	0.0	0
Fillor	36.7	29.4	34.4
Arsim i mesëm profesional	30.9	42.7	33.4
Shkollë e mesme gjimnazi	27.2	22.2	26.1
Terciar	6.1	5.7	6.1
Gjithsej	100.0	100.0	100.0

1.5: Llojet e kontratave

Për sa i përket llojit të kontratës, që kishin të punësuarit e intervistuar, shumica (78.6%) kishin një kontratë individuale, ndërsa pjesa tjetër punonin pa kontratë. Për të rinjtë e moshës (15 deri 24 vjeç), përqindja e atyre që punonin pa kontratë ishte 48.0%.

Nga personat, që kishin kontratë pune, vetëm 29.2% kishin një kontratë të përhershme për punën e tyre kryesore, ndërsa 70.8% kishin kontrata të përkohshme. Shifrat janë të ngjashme për meshkujt dhe femrat. Personat, që kishin kontrata të përkohshme, u pyetën se pse ata kishin këtë lloj kontrate dhe 99.7% e të intervistuarve raportuan se nuk kishte asnjë lloj tjetër kontrate në dispozicion.

Kur u pyetën nëse kishin të drejtë, në punën e tyre kryesore, të përfitimit nga një skeme e sigurimeve sociale në punë, të dhënat nga anketa treguan se vetëm 4.2% e punonjësve e kishin këtë të drejtë.

1.6: Punësimi sipas aktiviteteve

Tregtia, prodhimi, arsimit dhe ndërtimitaria punësonin pothuajse gjysmën e personave të punësuar në tremujorin e parë të vitit 2016 (tabelat 1.8 dhe 1.9). Tregtia punësonte 16.2%, duke vazhduar me prodhimin 13.7%, arsimit 11.8% dhe ndërtimitaria 8.9% të personave të punësuar në Kosovë.

Arsimi, tregtia dhe kujdesi shëndetësor ishin tre punëdhënësit kryesorë për femrat (duke punësuar pothuajse 51% të femrave të punësuar). Prodhimi, tregtia dhe ndërtimitaria janë sektorët më të zakonshëm të punësimit për meshkujt (duke punësuar 44% të meshkujve të punësuar).

Tab. 1.8: Punësimi sipas aktiviteteve dhe gjinisë (në mijëra)

Kosovë (mosha 15 e më shumë)	Meshkuj	Femra	Gjithsej
Bujqësi, pylltari dhe peshkim	7.2	0.6	7.8
Minierat dhe xehroret	2.6	0.0	2.6
Prodhimi	37.6	4.0	41.6
Furnizimi me elektricitet, gaz, avull dhe klimatizim	5.0	0.0	5.0
Furnizimi me ujë, ujërat e zeza, menaxhim i mbetjeve	5.6	0.9	6.4
Ndërtimtari	26.7	0.3	27.0
Tregti me shumicë dhe pakicë, riparime automjesh dhe motoçikletash	36.8	12.3	49.1
Transport dhe depozitim	9.0	0.7	9.8
Aktivite akomodimi dhe shërbimesh ushqimi	16.5	2.3	18.8
Informim dhe komunikim	6.5	2.2	8.7
Aktivite financiare dhe sigurimesh	4.6	2.4	7.0
Aktivite me prona të paluajtshme	0.3	0.0	0.3
Aktivite profesionale, shkencore dhe teknike	3.8	1.8	5.6
Aktivite administrative dhe shërbime mbështetëse	10.0	2.2	12.2
Administrata publike dhe mbrojtja, sigurimi i detyrueshëm social	17.9	5.7	23.6
Arsimi	20.5	15.1	35.6
Aktivitetet e shëndetit njerëzor dhe punës sociale	6.4	9.1	15.5
Arti, zbavitja dhe rekreacioni	3.7	1.7	5.4
Aktivite të shërbimeve të tjera	6.6	2.7	9.3
*Aktivite të punësimit shtëpiak	1.9	6.8	8.8
Aktivite të institucioneve dhe organizatave jashtë-territoriale	1.7	1.2	2.9
Gjithsej	230.9	72.1	303.0

Tab. 1.9: Punësimi sipas aktiviteteve dhe gjinisë (në %)

Kosovë (mosha 15 e më shumë)	Meshkuj	Femra	Gjithsej
Bujqësi, pylltari dhe peshkim	3.1	0.9	2.6
Minierat dhe xehroret	1.1	0.0	0.9
Prodhimi	16.3	5.6	13.7
Furnizimi me elektricitet, gaz, avull dhe klimatizim	2.2	0.0	1.7
Furnizimi me ujë, ujërat e zeza, menaxhim i mbetjeve	2.4	1.2	2.1
Ndërtimtari	11.5	0.5	8.9
Tregti me shumicë dhe pakicë, riparime automjesh dhe motoçikletash	16	17	16.2
Transport dhe depozitim	3.9	1	3.2
Aktivite akomodimi dhe shërbimesh ushqimi	7.2	3.2	6.2
Informim dhe komunikim	2.8	3	2.9
Aktivite financiare dhe sigurimesh	2	3.4	2.3
Aktivite me prona të paluajtshme	0.1	0.0	0.1
Aktivite profesionale, shkencore dhe teknike	1.7	2.5	1.9
Aktivite administrative dhe shërbime mbështetëse	4.3	3	4.0
Administrata publike dhe mbrojtja, sigurimi i detyrueshëm social	7.7	7.9	7.8
Arsimi	8.9	20.9	11.8
Aktivitetet e shëndetit njerëzor dhe punës sociale	2.8	12.6	5.1
Arti, zbavitja dhe rekreacioni	1.6	2.4	1.8
Aktivite të shërbimeve të tjera	2.8	3.8	3.1
Aktivite të punësimit shtëpiak	0.8	9.5	2.9
Aktivite të institucioneve dhe organizatave jashtë-territoriale	0.7	1.6	1.0
Gjithsej	100.0	100.0	100.0

1.7: Punësimi sipas profesioneve

Në tremujorin e parë të vitit 2016, shumica e të punësuarve kishin pozita pune në shërbime dhe shitje, në profesione elementare, si profesionistë dhe si punëtorë zejtarie (Tabela 1.10).

Pothuaj gjysma e femrave të punësuar ishin profesioniste, teknike dhe profesione që lidhen me te (42%), 19.2% ishin në shërbime dhe shitje dhe 12.3% në profesione elementare. Meshkujt ishin më të shpërndarë nëpër sektorë, por shumica ishin të punësuar në profesione elementare (23.7%), 18.7% punonin si punonjës në shërbime dhe shitje, 15.9% si punëtorë zejtarie dhe punë që lidhen me të kurse 10.6% ishin profesionistë (Tabela 10).

Tab. 1.10: Punësimi sipas profesioneve dhe gjinisë (në %)

Kosovë (mosha 15 e më shumë)	Meshkuj	Femra	Gjithsej
PUNËSIMI SIPAS PROFESIONEVE (NË MIJËRA)			
Ligjvënës, zyrtarë dhe menaxherë të lartë	21.5	3.1	24.6
Profesionistë	24.6	21.5	46.1
Teknikë dhe profesione të lidhura me ta	15.0	8.8	23.8
Nëpunës	10.3	6.3	16.6
Punëtorë shërbyes dhe punëtorë shitës në dyqane dhe tregje	43.2	13.9	57.0
Punëtorë të kualifikuar në bujqësi dhe peshkatari	3.9	0.1	4.0
Punëtorë zejtarie dhe të ngjajshëm me ta	36.6	8.8	45.4
Operatorë fabrikash dhe makinerish dhe montues	21.1	0.8	21.9
Profesione elementare	54.8	8.8	63.6
Gjithsej	230.9	72.1	303.0
PUNËSIMI SIPAS PROFESIONEVE (NË %)			
Ligjvënës, zyrtarë dhe menaxherë të lartë	9.3	4.3	8.1
Profesionistë	10.6	29.9	15.2
Teknikë dhe profesione të lidhura	6.5	12.2	7.9
Nëpunës	4.5	8.8	5.5
Punëtorë shërbyes dhe shitës në dyqane dhe tregje	18.7	19.2	18.8
Punëtorë të kualifikuar në bujqësi dhe peshkatari	1.7	0.1	1.3
Punëtorë zejtarie dhe të ngjajshëm me ta	15.9	12.2	15.0
Operatorë fabrikash dhe makinerish dhe montatorë	9.1	1.1	7.2
Profesione elementare	23.7	12.3	21.0
Gjithsej	100.0	100.0	100.0

*Profesionet elementare përfshijnë pastrues dhe ndihmës, punëtorë të bujqësisë, pylltarisë dhe peshkimit, punëtorë të minierave, ndërtimit, prodhimit industrial, transportit, asistentë të përgatitjes së ushqimit, punëtorë të shitjeve në rrugë, punëtorët e pastrimit të mbetjeve urbane dhe punëtorë të tjerë elementarë (ISCO 88 COM).

1.8: Modelet e punës

Vetëm 0.8 % e popullsisë së punësuar kanë raportuar se kishin një punë të dytë gjatë javës referente.

Në punën e tyre kryesore, 94.7% e të intervistuarve raportuan se punojnë me orar të plotë dhe 5.3% me orar të pjesshëm/orar të shkurtuar. Janë vërejtur dallime gjinore, me më shumë gjasa që femrat të punojnë me orar të pjesshëm (10.6% krahasuar me 3.7%).

Për ata që bëjnë punë me orar të pjesshëm, arsyet dallonin midis dy gjinive, gratë marrin një rol më të madh kujdesi brenda familjes duke reduktuar kështu orët në dispozicion për të punuar (Tabela 1.11). Arsyeja numër një për meshkujt pse nuk punojnë me orar të plotë, ishte mungesa e disponueshmërisë së punës me orar të plotë.

Tab. 1.11: Arsyet e të punuarit me orar të pjesshëm sipas gjinisë (%)

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
Kujdesi për fëmijët apo të rriturit me aftësi të kufizuar	0.0	0.9	0.4
Invaliditet ose sëmundje	1.0	0.0	0.5
Arsye të tjera personale ose familjare	1.1	68.6	32.2
Është student	7.8	6.8	7.3
Nuk ka mundësi të gjejë punë me orar të plotë	84.3	13.8	51.8
Nuk dëshiron një punë me orar të plotë	1.2	5.8	3.3
Arsye tjetër	4.6	4.1	4.4
Gjithsej	100.0	100.0	100.0

Përafërsisht tri të pestat e të punësuarve kanë punuar midis 40-48 orë në javë. Mbi një e dhjeta (14.2%) e të punësuarve kanë punuar 60 ose më shumë orë në javë. Brenda një jave, 17.4 % e të punësuarve kanë punuar më pak se 40 orë.

Meshkujt priren të punojnë me orare më të gjata se femrat, 29.7 % e meshkujve punojnë më shumë se 48 orë në javë krahasuar me 10.4 % të femrave (Tabela 1.12). Një pjesë më e madhe e femrave të punësuarra (25.7%) ka punuar më pak se 40 orë në krahasim me 14.8% e meshkujve.

Tab. 1.12: Punësimi sipas orëve të punës në javë dhe sipas gjinisë

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
PUNËSIMI SIPAS NUMRIT TË ORËVE (NË MIJËRA)			
Më pak se 25	21.9	12.8	34.7
25-34	11.5	4.8	16.3
35-39	0.5	0.8	1.2
40-48	127.1	45.8	172.9
49-59	29.3	3.4	32.7
60 e më shumë	38.7	4.1	42.8
Gjithsej	229.1	71.6	300.7
PUNËSIMI SIPAS NUMRIT TË ORËVE (NË %)			
Më pak se 25	9.6	17.9	11.6
25-34	5.0	6.7	5.4
35-39	0.2	1.1	0.4
40-48	55.5	64.0	57.5
49-59	12.8	4.7	10.9
60 e më shumë	16.9	5.7	14.2
Gjithsej	100.0	100.0	100.0

Të intervistuarit, që punojnë në sektorin publik, kanë raportuar orar më të shkurtër të punës se ata në sektorin privat (Tabela 1.13). Meshkujt dhe femrat, që punojnë në kompani private, kanë punuar me orare më të gjata krahasuar me të gjitha llojet e punësimit.

Tab. 1.13: Numri mesatar i orëve të punuara në javë sipas llojit të punëdhënësit dhe gjinisë

Kosovë	Sektori publik, qeveria	Ndërmarrje në pronësi	Kompani private	Individuale private
Meshkuj	38 orë	40 orë	47 orë	46 orë
Femra	35 orë	36 orë	43 orë	41 orë
Gjithsej	37 orë	39 orë	46 orë	44 orë

Gjasat janë më të vogla që femrat të punojnë me ndërrime, gjatë ndërrimeve të natës, mbrëmjeve dhe fundjavave por pak më të mëdha që të punojnë nga shtëpia (Tabela 1.14).

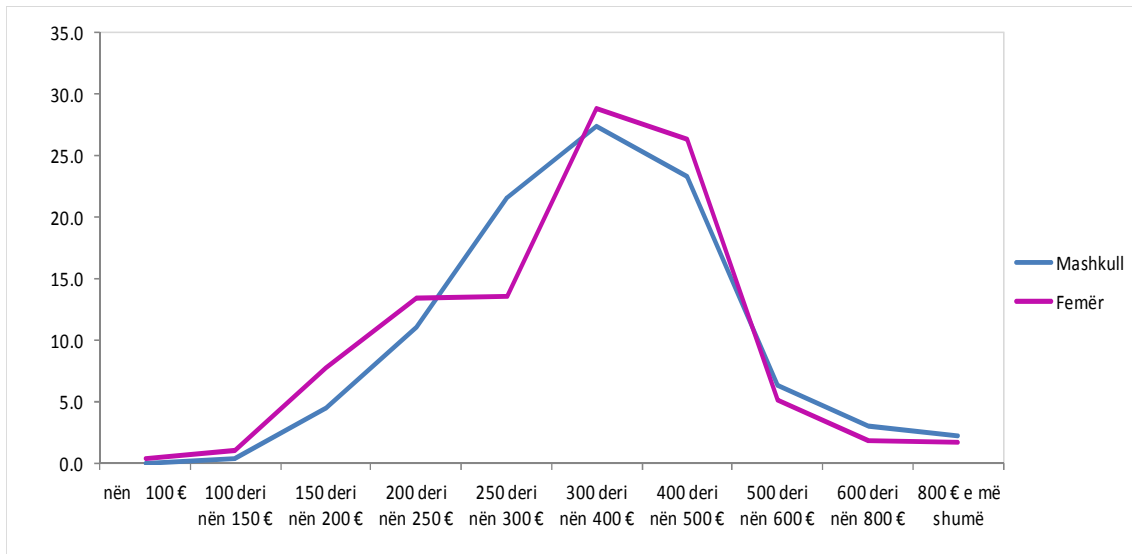
Tab. 1.14: Modelet e punësimit sipas gjinisë

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
NËSE PUNON ME NDËRRIME			
Punon me ndërrime	24.3	15.1	22.0
Nuk punon me ndërrime	75.7	84.9	78.0
Gjithsej	100.0	100.0	100.0
NËSE PUNON MBRËMJEVE			
Zakonisht	14.9	11.0	14.0
Ndonjëherë	31.2	17.7	28.0
Kurrë	53.9	71.3	58.0
Gjithsej	100.0	100.0	100.0
NËSE PUNON NATËN			
Zakonisht	2.9	0.5	2.4
Ndonjëherë	13.0	6.3	11.4
Kurrë	84.1	93.2	86.3
Gjithsej	100.0	100.0	100.0
NËSE PUNON TË SHTUNAVE			
Zakonisht	39.8	28.6	37.1
Ndonjëherë	35.7	21.4	32.4
Kurrë	24.5	50.1	30.5
Gjithsej	100.0	100.0	100.0
NËSE PUNON TË DIELAVE			
Zakonisht	10.6	14.3	11.5
Ndonjëherë	32.2	13.5	27.8
Kurrë	57.2	72.2	60.7
Gjithsej	100.0	100.0	100.0
NËSE PUNON NË SHTËPI			
Zakonisht	2.4	8.8	3.9
Ndonjëherë	18.3	16.4	17.9
Kurrë	79.3	74.8	78.2
Gjithsej	100.0	100.0	100.0

1.9: Paga mujore neto

Shumica e pagave mujore neto ishin midis 300 € dhe 400 €, në mesin e atyre që u përgjigjën. Janë vërejtur dallime shumë të vogla gjinore, me një tendencë të lehtë që meshkujt të marrin paga më të larta

Graf. 1.2: Paga mujore neto për punonjësit sipas gjinisë

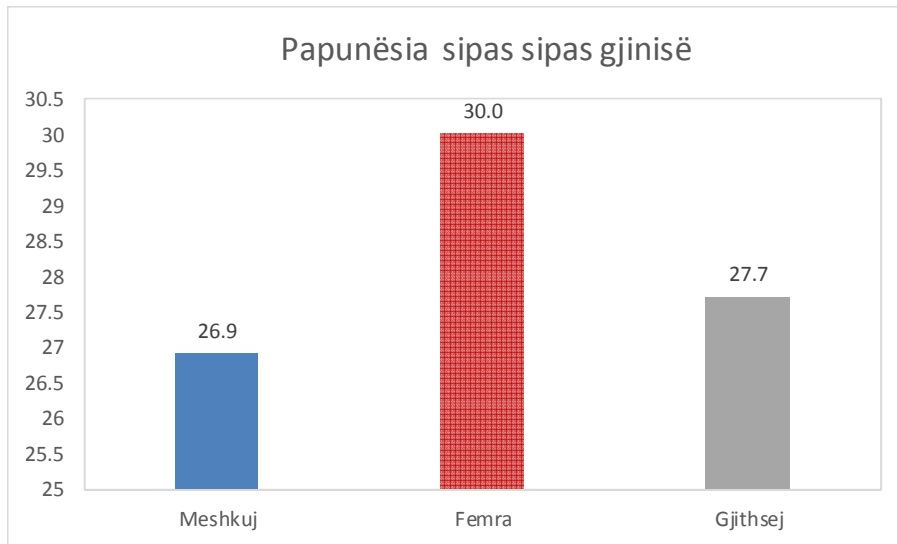

2. Papunësia

2.1: Papunësia sipas gjinisë

Sipas tremujorit të parë të AFP-së 2016 në Kosovë ka pasur 115,093 persona të moshës 15-64 vjeç, që ishin të papunë, 84,391 nga të cilët ishin meshkuj dhe 30,701 femra (Tabela 2.1). Shkalla e papunësisë ishte 27.7%, më e lartë për femra se për meshkuj, respektivisht 30.0% dhe 26.9% (Graf. 2.1)

Graf. 2.1: Shkalla e papunësisë sipas gjinisë

Tab. 2.1: Numri i të papunëve dhe shkalla e papunësisë sipas gjinisë

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
PAPUNËSIA (NË MIJËRA)			
15-64	84.4	30.7	115.1
SHKALLA E PAPUNËSISË (%)			
15-64	26.9	30.0	27.7

2.2: Papunësia sipas grup moshës dhe nivelit arsimor

Rreth 54 % e popullsisë së re në Kosovë ishin të papunë (Tabela 2.2). Shkalla më e ulët e papunësisë është hasur në mesin e personave të moshës 55-64 vjeç (13.3%).

Tab. 2.2. Numri i të papunëve dhe shkalla e papunësisë sipas gjinisë dhe grup moshës

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
PAPUNËSIA (NË MIJËRA)			
15-24	22.3	11.0	33.3
25-34	27.3	11.6	38.8
35-44	16.8	5.6	22.5
45-54	12.4	1.8	14.2
55-64	5.6	0.7	6.3
15-64	84.4	30.7	115.1
SHKALLA E PAPUNËSISË (%)			
15-24	50.7	61.5	53.8
25-34	32.8	36.2	33.7
35-44	20.8	23.8	21.5
45-54	18.5	9.1	16.4
55-64	14.5	7.7	13.3
15-64	26.9	30.0	27.7

Shkalla e papunësisë ishte më e larta për personat e pashkolluar (55% e këtij grupi ishin të papunë) dhe më e ulta për personat që kishin përfunduar arsimin e lartë (18.1%).

Tabela 2.3. Numri i të papunëve dhe shkalla e papunësisë sipas nivelit arsimor dhe gjinisë

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
PAPUNËSIA (NË MIJËRA)			
Pa shkollë	0.6	0.1	0.7
Fillor	24.6	4.7	29.3
Arsim profesional i mesëm	39.5	10.9	50.4
Shkollë e mesme gjimnazi	12.9	3.8	16.7
Terciar	6.7	11.2	17.9
Totali	84.4	30.7	115.1
SHKALLA E PAPUNËSISË (%)			
Pa shkollë	76.7	19.6	55.0
Fillor	40.3	27.4	37.5
Arsim profesional i mesëm	32.3	35.4	32.9
Shkollë e mesme gjimnazi	17.9	26.8	19.4
Terciar	11.4	27.9	18.1
Totali	26.9	30.0	27.7

Shkollimi ka përmirësuar perspektivat në tregun e punës, në veçanti për meshkujt pasi 76.7 % e meshkujve të pashkolluar ishin të papunë, në krahasim me 11.4 % të atyre që kishin përfunduar arsimin terciar.

2.3: Papunësia tek të rinjtë

Bazuar në tremujorin e parë të AFP-në e vitit 2016, 28.9% e të papunëve në Kosovë ishin të rinj (të moshës 15-24 vjeç) me më shumë se 9 pikë diferencë midis meshkujve dhe femrave.

Një pjesë e konsiderueshme e popullsisë së re është e papunë (53.8 %) dhe shkalla e papunësisë tek rinia e gjinisë femërore është më e lartë (61.5%) krahasuar me meshkujt (50.7%).

Tab. 2.4: Përqindja e të rinjve të papunë në papunësinë e përgjithshme dhe shkalla e papunësisë tek të rinjtë sipas gjinisë

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
Përqindja e të rinjve të papunë në papunësinë e përgjithshme (%)	26.5	35.7	28.9
Përqindja e të rinjve si të papunë në popullsinë e re (%)	50.7	61.5	53.8

Në tremujorin e parë të vitit 2016, të rinjtë në Kosovë kishin dy herë më shumë gjasa të ishin të papunë në krahasim me të rriturit, me shifra pothuajse të ngjashme për meshkujt dhe femrat (Tabela 2.5).

Tab. 2.5: Shkalla e papunësisë së të rinjve ndaj të rriturve, sipas gjinisë

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
Shkalla e papunësisë së të rinjve ndaj papunësisë së të rriturve	2.2	2.6	2.3

2.4: Kohëzgjatja e papunësisë

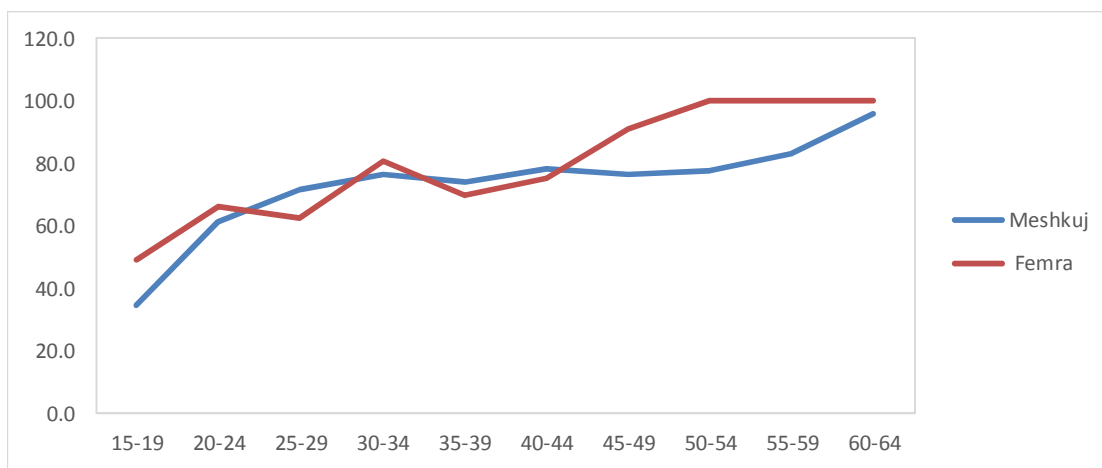
Të intervistuarit e papunë janë pyetur për sa kohë janë të papunë. Një numër i madh (70.1%) i te papunëve raportuan se janë të papunë për më gjatë se 12 muaj. Janë vërejtur dallime të vogla gjinore (70.4% e meshkujve dhe 69.2% e femrave). (Tabela 2.6) tregon se gjasat për të qenë i/e papunë për më shumë se një vit rriten me moshën.

Tabela 2.6: Kohëzgjatja e papunësisë për më shumë se një vit sipas grup moshës dhe gjinisë (%)

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
15-19	34.3	49.4	39.3
20-24	61.5	66.2	63.0
25-29	71.6	62.6	68.7
30-34	76.4	80.8	77.5
35-39	74.1	69.5	72.9
40-44	78.4	75.5	77.7
45-49	76.5	90.9	78.6
50-54	77.4	100.0	79.8
55-59	83.2	100.0	84.5
60-64	95.8	100.0	96.6
Gjithsej	70.4	69.2	70.1

Figura 8 tregon se grupmosha 30-34edhe pse grup moshë e re, te femrat papunësia për më shumë se një vit arrin pothuajse 81% krahasuar me 76.4% te meshkujt.

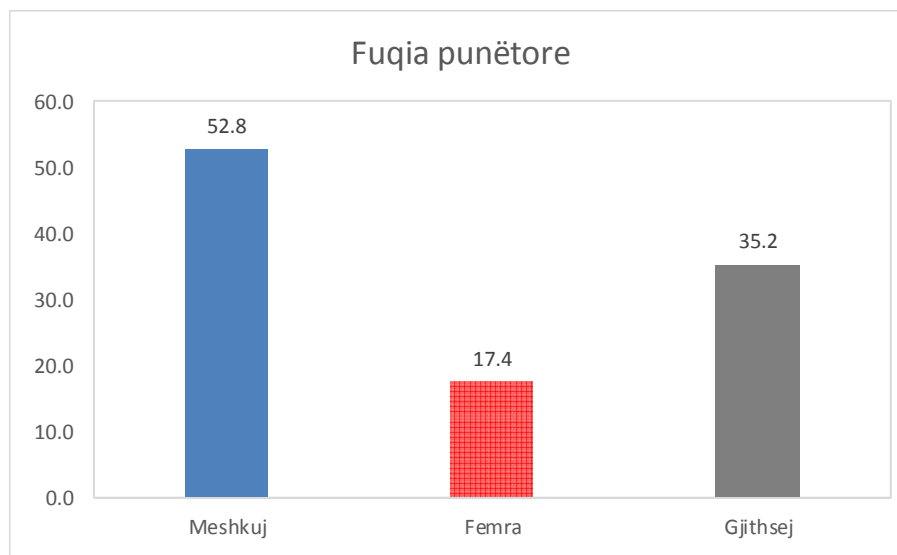
Graf. 2.2. Kohëzgjatja e papunësisë për më shumë se një vit sipas grup moshës dhe gjinisë (%)

3. Pjesëmarrja në fuqinë punëtore

Në tremujorin e parë të vitit 2016, nga popullsia e përgjithshme e përlogaritur prej 1,771,603, popullsia e përgjithshme në moshë pune (15 deri 64 vjeç) ishte 1,179,780 persona. 35.2% e personave në moshë pune merrnin pjesë në fuqinë punëtore (ekonomikisht aktivë). Kjo do të thotë se ata ishin ose të punësuar ose të papunë (por aktivë në kërkim të një pune dhe të gatshëm për punë). Pjesa tjetër prej 64.8% ishin ekonomikisht joaktivë (Graf. 4.1). Personat ekonomikisht joaktivë përfshijnë studentët, amviset, punonjësit e dekurajuar dhe persona të tjerë, të cilët nuk ishin aktivë në kërkim të një pune dhe kjo kategori shqyrtohet më hollësisht në kapitullin e ardhshëm.

Graf. 3.1: Shkalla e pjesëmarrjes në fuqinë punëtore sipas gjinisë

Nga figura 9 është e qartë se pjesëmarrja në fuqinë punëtore në mesin e femrave ishte shumë më e ulët se në mesin e meshkujve: 17.4 % e femrave ishin aktive në krahasim me 52.8 % e meshkujve.

Shkalla e pjesëmarrjes në fuqinë punëtore ishte më e larta në mesin e personave të moshës 40-44 vjeç (46%) dhe më e ulët në mesin e personave të moshës 15 deri 19 vjeç me 7.6% (Tabela 3.1). Shkalla e ulët e pjesëmarrjes së të rinjve nuk është për t'u habitur sepse shumica e këtij grupi ndjekin shkollën.

Tek meshkujt, moshat 40-44 vjeç kishin shkallë më të lartë pjesëmarrjeje (75.4%), ndërsa për femrat shkalla më e lartë ishte në mesin e moshave midis 25 dhe 29 vjeç (27.7%) (Tabela 3.1).

Tab. 3.1: Fuqia punëtore dhe shkalla e pjesëmarrjes në fuqinë punëtore sipas gjinisë dhe grupmoshës

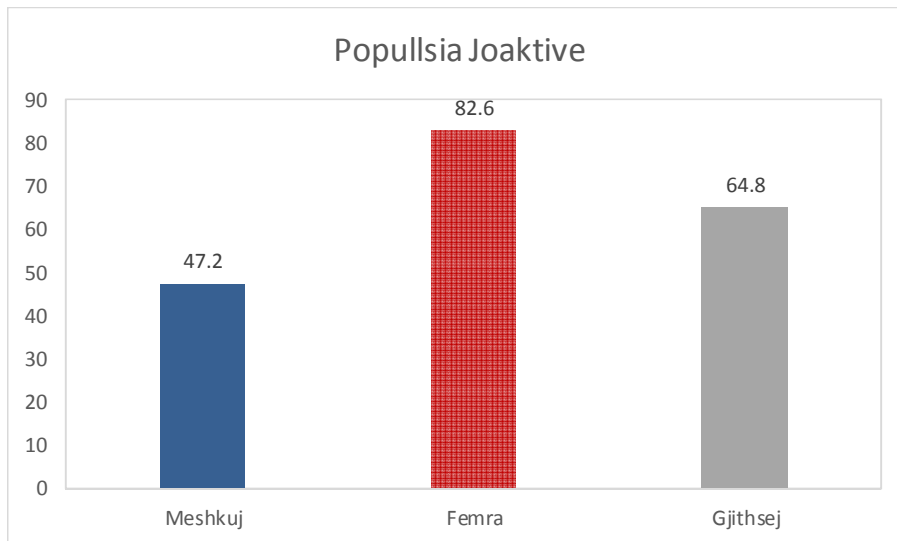
Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
Fuqia Punëtore (në mijëra)			
15-19	9.7	3.9	13.6
20-24	34.4	14.0	48.3
25-29	44.8	17.6	62.4
30-34	38.3	14.3	52.6
35-39	38.8	12.6	51.4
40-44	41.9	11.1	53.0
45-49	35.0	11.6	46.6
50-54	31.9	8.4	40.4
55-59	23.8	5.9	29.6
60-64	14.9	2.9	17.8
Totali 15 - 64	313.5	102.3	415.8
Shkalla e Pjesëmarrjes në Fuqinë Punëtore (%)			
15-19	10.4	4.6	7.6
20-24	39.3	18.2	29.4
25-29	60.4	27.7	45.3
30-34	65.5	24.7	45.2
35-39	70.7	20.7	44.5
40-44	75.4	18.6	46.0
45-49	74.0	21.2	45.7
50-54	65.7	16.3	40.2
55-59	59.7	13.6	35.8
60-64	44.1	8.7	26.4
Totali 15 - 64	52.8	17.4	35.2

4. Personat joaktivë

Vëmendje e veçantë i është kushtuar përshkrimit dhe vlerësimit të popullsisë së punësuar dhe asaj të papunë, që së bashku përbëjnë Fuqinë Punëtore (ose personat ekonomikisht aktivë). Megjithatë, kategoria “joaktivë” është po aq e rëndësishme. Ndryshimet në shkallën e aktivitetit janë pjesë e rëndësishme e ndikimit të ofertës së punës në rritjen potenciale ekonomike. Kjo për shkak të numrit të madh të punëtorëve potencialë në mesin e personave aktualisht joaktivë.

Nga figura 10 është e qartë se pjesëmarrja më e madhe është në mesin e femrave se në mesin e meshkujve: 82.6% e femrave ishin jo aktive në krahasim me 47.2% e meshkujve.

Graf 4.1: Shkalla e pjesëmarrjes joaktive sipas gjinisë

Përgjegjësitë familjare ose personale janë arsyeja kryesore për mosaktivitetin e femrave në tregun e punës (Tabela 4.1).

Tab 4.1: Personat joaktiv sipas arsyes dhe gjinisë

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
POPULLSIA JOAKTIVE (NË MIJËRA)			
Kujdesi për fëmijët ose të rriturit me aftësi të kufizuara	0.1	6.0	6.0
Sëmundje ose invaliditet personal	10.0	6.3	16.3
Përgjegjësi të tjera personale se familjare	26.0	247.3	273.3
Në shkollë ose trajnim	100.9	91.6	192.5
Në pension	9.6	6.1	15.6
Beson se nuk ka punë	61.9	78.7	140.7
Pret të kthehet në punë (të pushuarit nga puna)	1.8	1.1	2.9
Arsye të tjera	39.4	25.1	64.5
Nuk ofron arsye	1.2	3.0	4.2
Totali	280.0	484.0	764.0
POPULLSIA JOAKTIVE SI PËRQINDJE E POPULLSISË NË MOSHË PUNE (%)			
Kujdesi për fëmijët ose të rriturit me aftësi të kufizuara	0.0	1.0	0.5
Sëmundje ose invaliditet personal	1.7	1.1	1.4
Përgjegjësi të tjera personale ose familjare	4.4	42.2	23.2
Në shkollë ose trajnim	17.0	15.6	16.3
Në pension	1.6	1.0	1.3
Beson se nuk ka punë	10.4	13.4	11.9
Pret të kthehet në punë (të pushuarit nga puna)	0.3	0.2	0.2
Arsye të tjera	6.6	4.3	5.5
Nuk ofron arsye	0.2	0.5	0.4
Gjithsej	47.2	82.6	64.8

4.1: Punëkërkesit e dekurajuar

Në tremujorin e parë të vitit 2016 nga 764,014 persona joaktivë, 140,678 nuk kërkonin punë sepse besonin se nuk kishte punë në dispozicion. Kjo kategori klasifikohet si punëkërkesit "të dekurajuar" dhe përbëjnë 11.9% të popullsisë në moshë pune në Kosovë (Tabela 4.1). Duke iu referuar popullsisë në moshë pune, niveli i dekurajimit është më i lartë te femrat se te meshkujt (13.4% krahasuar me 10.4%).

4.2: Të rinjtë joaktivë që nuk janë të punësuar, nuk ndjekin shkollimin ose trajnim (NEET)

Të rinjtë e këtij grupi (NEET) përfshijnë të rinjtë që nuk janë të punësuar, nuk ndjekin shkollën, as nuk trajnohen, d.m.th. janë krejtësisht të shkëputur nga tregu i punës dhe nuk marrin pjesë as në sistemin arsimor. Përqindjet e larta të këtij grupi në popullsinë e të rinjve rrisin shqetësimet në lidhje me punësimin e të rinjve në të ardhmen pasi tregun shkëputje nga tregu i punës. Përveç kësaj, një numër i madh i të rinjve të pa anagazhuar në vendet me papunësi të lartë të të rinjve, siç është Kosova, mund të shkaktojë uljen e fitimeve për shkak të rritjes së konkurrencës, si dhe ka mundësi t'i kontribuojë problemeve sociale.

Në tremujorin e parë të vitit 2016, 108,085 të rinj (të moshës 15 deri 24) në Kosovë nuk ndiqnin shkollimin, nuk ishin të punësuar apo në trajnim dhe përbënin 31.6% të popullsisë së re. Pjesa e femrave NEET është 34.6% krahasuar me 28.9% të meshkujve (Tabela 4.2).

Tab 4.2: Të rinj që nuk janë të punësuar, nuk ndjekin shkollë ose trajnim (NEET) sipas gjinisë

Kosovë	Meshkuj	Femra	Gjithsej
Të rinj NEET (në mijëra)	52.2	55.9	108.1
Përqindja e të rinjve NEET në popullsinë e re (%)	28.9	34.6	31.6

5. Shkallët e varësisë demografike dhe ekonomike

Në Tabelën 5.1 janë paraqitur tri shkallë të varësisë ekonomike (me të dhënat e paraqitura si përqindja e të varurve për 100 nga popullsia në moshë pune):

- Shkalla e varësisë së të rinjve (të intervistuarit e moshës nën 15/të intervistuarit e moshës 15-64)
- Shkalla e varësisë së të moshuarve (të intervistuarit e moshës 65+/ të intervistuarit e moshës 15-64)
- Shkalla e varësisë moshore (të intervistuarit më të rinj se 15 ose më të vjetër se 64/ të intervistuarit e moshës 15-64)

Tab 5.1: Shkallët e varësisë demografike

Kosovë 2016	Shkalla e varësisë së të rinjve	Shkalla e varësisë së të moshuarve	Shkalla e varësisë moshore
T1-2016	36%	14%	50%

Një shkallë tjetër e përdorur shpesh, në veçanti në publikimet e Eurostat-it, është shkalla e varësisë efektive ekonomike e të moshuarve. Ky është një indikator i rëndësishëm për vlerësimin e ndikimit potencial të moshës së shtyrë në shpenzimet sociale, që lidhen me punësimin (pensionet etj.). Ky indikator kalkulohet si raport midis popullsisë së moshës 65+ (të gjithë të klasifikuar si joaktivë) dhe punësimit të përgjithshëm. Për këtë raport Eurostat-i ka vendosur gamën e moshës për të punësuarit nga 20 deri në 64 vjeç. Sipas projeksioneve, ky indikator do të rritet në 68 % në vitin 2060 në BE28. Në Kosovë ky raport ishte 33 % për tremujorin e parë të vitit 2016.

Tab 5.2: Shkallët e varësisë ekonomike

Kosovë 2016	Shkalla e varësisë efektive ekonomike e të moshuarve	Shkalla totale e varësisë ekonomike
T1-2016	56%	313%

Shkalla totale e varësisë ekonomike kalkulohet si raport midis popullsisë së përgjithshme joaktive (15+) dhe punësimit (20-64 vjeç). A mat numrin mesatar të personave të moshës 15 vjeç e më shumë, që "përkrah" secili i punësuar. Ky raport ishte 313% në tremujorin e parë të vitit 2016.

Sipas projeksioneve deri në vitin 2023 ky raport do të vazhdojë të rritet në BE, në 122.2% në vitin 2023 dhe 141.6 % në vitin 2060.

Agjencia e Statistikave të Kosovës

përshkrim i shkurtër

Agjencia e statistikave të Kosovës është institucion profesional i cili merret me grumbullimin, përpunimin dhe publikimin e të dhënave zyrtare të statistikave. Si i tillë vepron që nga viti 1948 i cili ka kaluar nëpër disa faza historike, i strukturuar sipas rregullimit shtetëror të asaj kohe.

Më 2 Gusht 1999, Agjencioni ka rifilluar punën e vet profesionale (pas 9 viteve të ndërprerjes të të gjitha serive statistikore në dëm të interesit të Kosovës), si institucion i pavarur në kuadër të Ministrisë së Administratës Publike. Që nga data 12.12.2011 ky Agjencion vepron në kuadër të Kryeministrisë së Kosovës. Agjencioni financohet nga Buxheti i Konsoliduar i Kosovës por edhe nga donatorët për projekte të veçanta dhe për ndihmë teknike profesionale.

Agjencia e Statistikave të Kosovës vepron sipas Ligjit Nr. 04/L-036 i cili ka hyrë në fuqi me 12.12.2011. Plani zhvillimor strategjik 2009-2013 është në implementim afatmesëm për zhvillimin e sistemit statistikor në korrelacion me Statistikat e Bashkësisë Evropiane (EUROSTAT-it).

Agjencia e statistikave të Kosovës ka këtë strukturë organizative: **Departamentet prodhuese;** (Departamenti i statistikave ekonomike dhe llogarive kombëtare, Departamenti i statistikave të bujqësisë dhe mjedisit, dhe Departamenti i statistikave sociale. **Departamentet mbështetëse;** (Departamenti i metodologjisë dhe teknologjisë informative, Departamenti për politika, planifikim, koordinim dhe komunikim, Departamentii i Regjistrimit dhe Anketimit si dhe Departamenti i administratës. **Në kuadër të Agjencionit vepron edhe; Zyrat Rajonale;** Gjakovë, Gjiilan, Mitrovicë, Pejë, Prizren, Prishtinë, dhe Ferizaj

Numri i të punësuarve dhe buxheti akoma janë të limituar. Të punësuar janë gjithsej 139 punëtorë, prej tyre, 104 (74,8%) në seli të Agjencionit, gjersa në Zyrat Rajonale, 35 (25,2%), Agjencioni ka këtë strukturë kualifikuese, 70,5% me shkollim universitar ndërsa 29,5% me shkollim të mesëm.

Kemi bashkëpunim profesional dhe teknik me të gjitha Ministrinë e Qeverisë së Kosovës, sidomos me Ministrin e Ekonomisë dhe Financave, Bankën Qendrore të Kosovës, me institucionet ndërkombëtare, EUROSTAT-in, Fondin Monetar Ndërkombëtare, Bankën Botërore, SIDA e Suedisë, DFID, UNFPA, UNDP, UNICEF, dhe me statistikave të shteteve në rajon.

Agjencia e Statistikave të Kosovës mbulon gati krejtësisht territorin e Republikës së Kosovës, duke u organizuar në strukturimin e qarqeve statistikore dhe njërive raportuese si njësi bazë dhe të vetme në shkallë vendi nga të cilat merr informatat e dorës së parë. Te gjitha anketat e zhvilluara në terren përdorin shtrirjen e mostrës në këto qarqe statistikore por edhe metodologjinë sipas rekomandimeve ndërkombëtare. Gjatë grumbullimit të të dhënave statistikore dhe raporteve nga njësitë raportuese angazhohen; profesionistë, teknikë, administratorë, civilë të zyrave të vendit, regjistruar terreni nga Zyrat Rajonale etj.

Kemi realizuar me sukses në vitin 2011 projektin e Regjistrimit të Popullsisë Ekonomive Familjar dhe banesave, i cili regjistrim nuk është realizuar që nga viti 1981. Rezultatet e fituara nga ky regjistrim do të kenë një rol të rëndësishëm për hartimin e Politikave zhvillimore.

Misioni i Agjencionit; të përmbush nevojat e shfrytëzuesve me të dhëna statistikore kualitative, objektive, në kohë dhe hapësirë në mënyrë që shfrytëzuesit të kenë bazë të besueshme që të bëjnë analiza të rregullta në interes të planifikimit dhe zhvillimit gjatë hartimit të projekteve në shkallë vendbanimi, komune dhe vendi. Të përkrah institucionet qeveritare, institutet, shkencën, akademinë, bizneset si dhe hulumtuesit e pavarur etj. në mënyrë që t'u sigurojë informata të duhura për vendim-marrësit si dhe përdoruesit tjerë në Kosovë.

- **Adresa: AGJENCIA E STATISTIKAVE TË KOSOVËS,**
Rr. "Zenel Salihu", nr. 4, 10000 Prishtinë
- **Telefoni:** +381 (0) 38 200 31 129
Kryeshafi Ekzekutiv: +381 (0) 38 200 31 112
- **Fax:** +381 (0) 38 235 033
- **E-mail:** infoask@rks-gov.net
- **Ueb-faqe:** <http://ask.rks-gov.net>